

Na tej stronie przedstawiono przegląd zawodów prawniczych we Włoszech.

Zawody prawnicze – wstęp

Główne zawody prawnicze we Włoszech to: funkcjonariusze wymiaru sprawiedliwości (*magistrati*), które to pojęcie obejmuje zarówno sędziów (*giudici*) jak i prokuratorów (*pubblici ministeri*), oraz adwokaci i notariusze.

Sędziowie i prokuratorzy

Konstytucja określa sposób sprawowania **władzy sądowniczej** przez sędziów i prokuratorów.

Sędziowie (*giudici*)

Sędziowie sprawują wymiar sprawiedliwości w imieniu narodu. Sędziowie podlegają wyłącznie przepisom prawa (art. 101 konstytucji).

System sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sędziów został określony w przepisach regulujących funkcjonowanie systemu sądownictwa.

Nie są powoływane żadne sądy „nadzwyczajne” ani „szczególne”, dopuszcza się jednak możliwość tworzenia wydziałów sądów wyspecjalizowanych w określonych dziedzinach. Przepisy prawa określają, w jaki sposób i w jakim momencie obywatele mogą bezpośrednio uczestniczyć w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Dostęp do zawodu sędziego można uzyskać w drodze konkursu publicznego. Istnieje też jednak możliwość mianowania sędziów honorowych, którzy mogą wykonywać czynności wchodzące w zakres kompetencji sędziów zwyczajnych.

Autonomia i niezawisłość

Władza sądownicza ma charakter **autonomiczny** i jest niezawisła od władzy ustawodawczej i wykonawczej (**art. 104 konstytucji**).

Niezawisłości tej strzeże Najwyższa Rada Sądownictwa (Consiglio Superiore della Magistratura), będąca organem samorządu zawodowego. Do jej zadań należy podejmowanie decyzji w sprawie mianowania sędziów, przydziału zadań, przenoszenia na inne stanowisko, awansów oraz stosowania środków dyscyplinarnych (art. 105 konstytucji).

Jedynie różnice występujące pomiędzy sędziami dotyczą charakteru wykonywanych przez nich czynności.

Sędziowie są mianowani dożywotnio. O usunięciu sędziego ze stanowiska lub jego zawieszeniu decyduje wyłącznie Najwyższa Rada Sądownictwa, na podstawie przepisów regulujących funkcjonowanie sądownictwa, z zachowaniem przewidzianych w nich gwarancji, lub za zgodą sędziego, którego sprawa dotyczy.

Prokuratorzy

Organizacja

Konstytucja przewiduje również zasadę **niezależności i autonomii** prokuratury (**art. 107**).

Art. 112 ustanawia zasadę ścigania przestępstw z urzędu. Zgodnie z tą zasadą po otrzymaniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa właściwy prokurator musi przeprowadzić czynności dochodzeniowo-śledcze i przedstawić ich wynik sędziemu do rozpatrzenia, wraz z odpowiednimi wnioskami. Obowiązek wszczęcia postępowania karnego sprzyja zagwarantowaniu niezależności prokuratury w ramach realizowanych przez nią zadań, a także zapewnienia realizacji zasady równości wobec prawa.

Biura prokuratury działają przy Sądzie Kasacyjnym, sądach apelacyjnych, sądach zwyczajnych oraz sądach ds. nieletnich.

Rola i obowiązki

Prokurator uczestniczy we wszystkich **postępowaniach karnych** i występuje w nich w imieniu **państwa**. Prokuratorzy uczestniczą w postępowaniach cywilnych, ilekroć jest to wymagane przez przepisy prawa (m.in. w niektórych sprawach z zakresu prawa rodzinnego, w sprawach z udziałem osób pozbawionych zdolności do czynności prawnych, itp.).

Pracownicy kancelarii i sekretariatów

Kancelarie i sekretariaty sądów i prokuratury zatrudniają pracowników administracyjnych różnych kategorii (kierownicy, urzędnicy, pracownicy sekretariatu, księgowi, zastępcy itp.) rekrutowanych w drodze publicznych egzaminów konkursowych i zatwierdzonych jako urzędnicy publiczni podlegający narodowemu układowi zbiorowemu pracy dla pracowników ministerstw.

Personel ten jest zatrudniany przez Departament Organizacji Sądownictwa, Personelu i Służb (Dipartimento dell'organizzazione giudiziaria, del personale e dei servizi) w Ministerstwie Sprawiedliwości i wykonuje zadania administracyjne związane z zarządzaniem rejestrami i aktami oraz wspiera sądy i prokuratury we wszystkich rodzajach postępowań.

Za jego szkolenie odpowiada Dyrekcja Generalna ds. Personelu i Szkoleń (Direzione Generale del Personale e della Formazione) w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Organizacja zawodów prawniczych: adwokaci i notariusze

Adwokaci

Adwokat to przedstawiciel wolnego zawodu, którego zadaniem jest reprezentowanie klientów i świadczenie im pomocy. Do których zaliczać się mogą osoby fizyczne, przedsiębiorstwa lub organy administracji publicznej, w związku z postępowaniem przed sądem cywilnym, karnym lub administracyjnym.

Adwokat podejmuje się obrony klienta na podstawie umowy o zastępstwo procesowe oraz w zamian za wypłatę wynagrodzenia.

Przy każdym sądzie istnieje rada, złożona z lokalnych adwokatów (*consiglio dell'ordine*).

Na szczeblu krajowym działa Krajowa Rada Adwokacka (Consiglio Nazionale Forense).

Ustawa nr 247 z dnia 31 grudnia 2012 r. wprowadziła nowe przepisy dotyczące praktyki adwokackiej.

Notariusze

Notariusz to **przedstawiciel wolnego zawodu** wykonujący **zawód zaufania publicznego**. Zadaniem notariusza jest uwierzytelnianie dokumentów podpisanych w jego obecności.

Zawód notariusza został uregulowany ustawą nr 89 z dnia 16 lutego 1913 r. w sprawie zasad wykonywania zawodu notariusza oraz prowadzeni ksiąg notarialnych.

Krajowym organem zrzeszającym notariuszy jest Krajowa Rada Notarialna (Consiglio Nazionale del Notariato).

Ostatnia aktualizacja: 18/01/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.